



Актуализирана позиция
на Европейската асоциация за развитие на селските райони (ЕЛАРД)
Подновяване на ЛИДЕР / ВОМР за програмен период 2021-2027
Одобрена на Общото събрание на ЕЛАРД, Брюксел, 10 април 2019 г.

Европейската ЛИДЕР асоциация за развитие на селските райони (ЕЛАРД / ЕЛАРД), постигна съгласие и издаде Декларация от Тарту в края на 2016 г. Тя беше последвана в края на 2017 г. от документ за позиция за подхода ЛИДЕР след 2020 г. През септември 2018 г. ЕЛАРД организира конференцията „LEADER Reloaded“/ „ЛИДЕР презареждане“ в Евора, Португалия с повече от 280 участници от 28 страни, които да направят преглед на постиженията на ЛИДЕР / ВОМР в светлината на правните предложения за европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) и Общата селскостопанска политика (ОСП), издадени по-рано през 2018 г.

За следващото поколение европейско финансиране Европейската комисия предложи част от ЕСИФ да се използва за постигане на целта „*Европа по-близо до гражданите*“.

Постиганията на ЛИДЕР / ВОМР показват, че местните инициативни групи (МИГ) са в състояние да защитават европейските ценности, когато са признати за местни движещи сили за промяна и развитие и имат възможност да бъдат иновативни в своите региони. Като резултат ЛИДЕР / ВОМР е мощен инструмент за прилагане на *Програмата за селските райони на ООН 2030 (UN 2030 Agenda in rural areas)*

Сега, когато преговорният процес в рамките на европейските институции е по-напреднал и изборите за Европейския парламент са много скоро, ЕЛАРД би желал да заяви следното:

- **ЕЛАРД призовава за реинтеграция на ЕЗФРСР в регламентите за общите разпоредби** и следователно подкрепя Европейския парламент и много други организации на заинтересованите страни в селските райони в желанието да се запази развитието на селските райони в рамките на „семейството на ЕСИФ“. По-голямото взаимодействие между тези фондове е от жизненоважно значение за финансирането на териториалните инструменти, по-специално ВОМР / ЛИДЕР чрез местните стратегии за развитие;
- ЕЛАРД изразява загриженост, че съвместното планиране на първия и втория стълб на Общата селскостопанска политика води до **риска неземеделското развитие на селските райони да се превърне в незначителен въпрос** в ОСП;
- ЕЛАРД приветства факта, че **подходът ЛИДЕР е задължителен в ЕЗФРСР**. **Въпреки това, целевото заделяне на 5%**, с предложеното съкращение на втория стълб, ще доведе до **значително по-малко финансиране в сравнение с настоящия период**. Поради това ЕЛАРД настоява да се **осигури поне същия бюджет за ЛИДЕР**. Освен това, ЕЛАРД силно съжалява, че **ЕФРР, ЕСФ и ЕФМДР не предвиждат минимален процент за ВОМР**. ЕЛАРД настоява Комисията да гарантира, че **ЛИДЕР е задължителен във всеки регион в Европа**;



- ЕЛАРД приветства усилията за опростяване и дерегулация в законодателството и вярва, че това ще се материализира на всички равнища. По отношение на трудностите, които ЛИДЕР изпитва поради прилагането на разпоредбите за държавните помощи, би било полезно да се обмисли **групово освобождаване за проектите по ЛИДЕР / ВОМР** в рамките на това опростяване;
- ЕЛАРД приветства факта, че държавите-членки могат да създадат „обща кошница“ с целенасочено финансиране за ВОМР от различните фондове. ЕЛАРД насърчава държавите-членки да оперират в обща рамка, с водещ фонд и координирана от специален управителен орган / междинно звено. ЕЛАРД счита, че е от решаващо значение да се създадат и подкрепят стимули за държавите-членки да разработят и приложат ефективни решения, по-специално за насърчаване използването на решения „на едно гише“, основани на добрите примери за прилагане на мулти-фондово финансирано ВОМР в селските райони през текущия програмен период;
- ЕЛАРД посочва, че е налице риск от включването на партньорствата и работата в мрежа по ЛИДЕР в мрежите на ОСП, където е поставен по-силен акцент върху селскостопанските и екологичните въпроси и са пренебрегнати териториалните подходи, и поради това предлага на Комисията да създаде **пилотно Звено за подкрепа на ВОМР на ниво ЕС**, което да подкрепя изграждането и работата в мрежа, транснационалното сътрудничество и изграждане на капацитет на всички МИГ във всички фондове, подобно на звеното за подкрепа на FARNET;
- ЕЛАРД приветства и припознава подхода на интелигентните селища (**Smart villages**) в методологията ЛИДЕР и заявява, че МИГ са най-подходящата платформа за сближаване на Европа с гражданите - като многостранни партньорства - и за прилагане на подхода Smart Village;
- ЕЛАРД е убеден, че ЛИДЕР / ВОМР и МИГ са **правилният инструмент за локализиране, прилагане, проследяване и преразглеждане на Целите за устойчиво развитие** в селските райони. Участието на селските райони е от съществено значение за постигането на тези цели;
- ЕЛАРД изисква яснота относно техническите мерки, които да позволят **плавен преход между текущия период на финансиране и следващия, включително за ЛИДЕР / ВОМР**, тъй като новата рамка на ОСП ще се нуждае от повече време, за да влезе в сила.

ЕЛАРД е международно сдружение с нестопанска цел, създадено с цел да допринесе за прилагането на ЛИДЕР / ВОМР в Европа. Европейската ЛИДЕР асоциация обединява почти 2 500 местни инициативни групи от 26 държави, включително от страни, които не са членки на Европейския съюз, но са приели и прилагат методологията ЛИДЕР: Австрия, България, Чехия, Хърватия, Дания, Естония, Финландия, Франция, Германия, Гърция, Унгария, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Молдова, Нидерландия, Полша, Португалия, Република Северна Македония, Румъния, Сърбия, Словакия, Словения, Испания и Швеция.